

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-10-29
Besvaras senast
2024-11-06 kl. 12.00

Till statsrådet Niklas Wykman (M)

2024/25:350 Ett skattesystem för minskade klyftor

Enligt Commitment to Reducing Inequality Index 2024 bidrar dålig reglering av finansmarknaden och svaga skatteåtgärder till att förvärra ekonomisk ojämlikhet i både hög- och låginkomstländer. Rapporten lyfter fram att länder med starka regelverk och transparent skattepolitik generellt har lägre nivåer av ekonomisk ojämlikhet. Bristen på reglering och insyn inom finanssektorn möjliggör för rika individer och företag att utnyttja komplexa skatteupplägg och aggressiv skatteplanering, medan låginkomsttagare och medelklassen får bära en oproportionerligt stor del av den ekonomiska bördan.

Ett tydligt exempel är USA, där bristande reglering av finanssektorn och svaga lagar kring företagsbeskattning har lett till en situation där de allra rikaste systematiskt kan undvika skatt genom komplexa finansiella strukturer. Detta har bidragit till att USA har några av de högsta nivåerna av ekonomisk ojämlikhet bland de utvecklade länderna. Enligt rapporten har de mest förmögna individerna och multinationella företagen i USA dragit fördel av de svaga skattereglerna för att flytta vinster till lågskatteländer och därmed minska sina skattebetalningar.

I Sverige har vi länge haft ett starkt regelverk för finansmarknaden och beskattningen, vilket har bidragit till att hålla de ekonomiska klyftorna relativt låga. Men rapporten pekar på riskerna med en pågående politisk utveckling som förespråkar minskade skatter på kapital. Forskning från Institutet för framtidsstudier visar att även Sverige står inför utmaningar med växande kapitalinkomster och ökande förmögenhetsklyftor, något som kan förvärras ytterligare om finansmarknaden inte regleras effektivt. Samtidigt har vi svag konkurrens på den svenska bankmarknaden, och vanliga konsumenter har ofta svårt att förhandla med bankerna och får betala höga priser. Det har inte minst märkts under de senaste årens kostnadskris, då många hushåll kämpat med skyhöga räntor samtidigt som bankerna gjort rekordvinster. När den nuvarande regeringen öppnar för skattesänkningar riskerar vi att hamna i en liknande situation som i USA, där ekonomisk ojämlikhet ökar i takt med att skattesystemet blir mer förmånligt för de rikaste.

Socialdemokraterna har länge betonat vikten av en rättvis beskattning och en starkt position för vanliga konsumenter för att säkerställa att finanssektorn tjänar samhället och inte tvärtom. En rättvis skattepolitik är en grundläggande förutsättning för ett samhälle som håller ihop, och för att minska de

ekonomiska klyftorna krävs både en transparent finansmarknad och tydliga regler för kapitalbeskattning.

Mot bakgrund av ovanstående vill jag fråga statsrådet Niklas Wykman:

Vilka åtgärder avser statsrådet att vidta för att stärka konsumenternas position på bankmarknaden och säkerställa att skattepolitiken är rättvis och bidrar till att minska de ekonomiska klyftorna i Sverige?

.....

Olle Thorell (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann